

II. Uvod:

Procentni račun, u osnovi, predstavlja načine određivanja zavisnosti sledećih veličina: glavnice, procentne stope i procentnog prinosa. Korišćenje procentnog računa je u današnje vreme svakodnevna čovekova potreba. Na žalost nivo poznavanja ovog računa je, iskreno govoreći, katastrofalno nizak, pa čak i kod osoba koje se po prirodi svojih delatnosti svakodnevno susreću sa njim. Procentna stopa predstavlja broj koji pokazuje za koliko se jedinica smanjuje ili povećava glavica za svakih 100 jedinica te glavnice. Najčešće se obeležava sa p. Procentna stopa se može izražavati i u procentualnom i u decimalnom zapisu. Veza između decimalnog i procentualnog zapisa procentne stope p je:

$$p(\text{decimalni zapis}) = p(\text{procentualni zapis}/100)$$

Na primer, procentualnom zapisu 64% odgovara decimalni zapis 0,64, procentualnom zapisu 168% odgovara decimalni zapis 1,68, procentualnom zapisu 0,38% odgovara decimalni zapis 0,0038, odnosno decimalnom zapisu 0,28 odgovara procentualni zapis 28%, decimalnom zapisu 2,45 odgovara procentualni 245%, decimalnom zapisu 0,0042 odgovara procentualni zapis 0,42% i slično. Očigledno je da se prelazak sa jednog na drugi zapis ostvaruje običnim deljenjem, ili množenjem sa brojem 100.

U praksi se procentni račun najčešće koristi u smislu određivanja povećanja ili umanjenja nekih veličina za određeni procenat, pri čemu se dobijaju nove vrednosti tih veličina. Relacije koje važe između početnih vrednosti (glavnice), procentne stope, procentnog prinosa i novih (povećanih ili umanjanih) vrednosti veličina koje se povećavaju ili umanjuju za određeni procenat, određuju sledeće teoreme, koje takođe nećemo dokazivati.

2

III. PROCENTINI RAČUN

G je glavica, (cjelina), ono što je "na početku" i na njega se uvijek odnosi 100%.

P je dio glavnice (cjeline), ono što je "na kraju" i na njega se odnosi p %. Naravno, Nekad P može biti veće od G.

p -je uvijek u procentima, i to:

Ako u zadatku kaže da se nešto povećava za X%, onda je $p = (100+X)\%$.

Ako u zadatku kaže da se nešto smanjuje za X%, onda je $p = (100-X)\%$

U datom zadatku iz procentnog računa, mi najprije odredimo šta nam je zadato: G, P ili p. Ubacimo te podatke u $G:P=100: p$ i nađemo nepoznatu.

PRIMJER 1

1) Trideset procenta jedne dužine iznosi 42cm. kolika je dužina čitave duži?

PRIMJER 2

Cijena cipela je 140 konvertibilnih maraka. Koliko će biti cijena nakon sniženja od 15%?

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com